

Nr 352

Av fru Svenson m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag angående vissa ändringar av bestämmelserna om statsbidrag för social hemhjälpssverksamhet.

I femte huvudtiteln av årets statsverksproposition föreslås under punkt 16 bl. a. vissa ändringar av bestämmelserna om statsbidrag för social hemhjälpssverksamhet.

Med tillfredsställelse kan noteras att därvid föreslås en uppräknig av statsbidraget till denna verksamhet. Härtill vilja vi ge vår fulla anslutning.

På andra punkter nödgas vi dock resa invändningar mot Kungl. Maj:ts förslag. Sålunda kunna vi ej biträda förslaget om slopande av den hittillsvarande bestämmelsen i statsbidragsreglerna om maximering i förhållande till kommunernas folkmängd. Hittillsvarande regler ha inneburit, att fullt statsbidrag utgått för en hemvårdarinna på 4 000 innevånare i stad och på 2 000 innevånare i landskommun. Dessa proportioner synas oss välmotiverade. Så länge hemsystrarnas löner och arbetsförhållanden äro så väsentligt oförmånligare på landsbygden och medan landsbygdens möjligheter att få hushållshjälp t. ex. genom arbetsförmedlingarna äro så mycket mindre än städernas, kunna vi inte finna det motiverat att ge landsbygden en sämre ställning än vad den nu har. Med ett slopande av den hittillsvarande maximeringen i statsbidragsreglerna följer risk av en förskjutning av det disponibla antalet tjänster till städerna på landsbygdens bekostnad. Med kännedom om de stora otillfredsställda behov som föreligga i fråga om hemvårdarinneverksamheten på landsbygden kunna vi icke biträda en utveckling i denna riktning.

Att den nuvarande möjligheten att få bidrag för deltidstjänst med en minimitjänstgöring av 48 timmar per år skulle bortfalla och bidrag i stället enbart komma i fråga för hel- och halvtidstjänster framstår även som diskutabelt. Visserligen kan härigenom en — enligt vårt förmenande rätt obetydlig sådan — administrativ förenkling ernås. Häremot måste dock vägas ett sådant förslags nackdelar. I en tid med full sysselsättning på arbetsmarknaden kan det många gånger erbjuda betydande svårigheter att uppbbringa kompetenta innehavare av såväl heltids- som halvtidstjänster. Samtidigt kunna synnerligen angelägna behov föreligga. Förefinnas samtidigt kompetenta personer som kunna biträda ett mindre antal timmar framstår det som mindre rationellt om deras utnyttjande skall försvåras. I vart fall på landsbygden framstår det som nödvändigt att utnyttja varje tillfälle som erbjudes för tillgodoseende av angelägna hjälpbehov. Därför kunna vi ej heller ge vår anslutning till förslaget i denna del.

Av Kungl. Maj:t föreslås vidare att kallortstillägg ej skall inräknas i statsbidragsunderlaget för deltidsanställd hemvårdarinna. Även härmed torde åsyftas ernåendet av administrativa lättnader. Vi våga dock härvidlag framhålla att därmed följer ett försvårande av hemvårdarinneverksamheten i bygder där klimatiska och avståndsfaktorer göra att hjälpbehovet är synnerligen markerat och där samtidigt kommunerna ha synnerligen begränsade ekonomiska resurser. Därför kunna vi ej heller i detta hänseende biträda Kungl. Maj:ts förslag.

Med stöd av vad ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen, med bifall i övrigt till Kungl. Maj:ts förslag under femte huvudtiteln (punkt 16) måtte biträda vad i motionen anförts rörande bestämmelserna för statsbidrag till social hemhjälpsverksamhet.

Stockholm den 26 januari 1957

Gärda Svenson

Alvar Andersson

Margret Nilsson

Nils Franzén

Theodor Johansson